

Bruxelles, 12. rujna 2025.
(OR. en)

12723/25

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0555(COD)**

COMPET 854	POLGEN 140
IND 342	ECOFIN 1154
MI 639	COH 171
CADREFIN 186	INDEF 89
FIN 1060	CULT 96
RECH 381	CYBER 240
ESPACE 59	JAI 1231
CONSOM 170	DIGIT 169
DUAL USE 42	DATAPROTECT 206
EDUC 353	FREMP 228
TELECOM 294	RELEX 1147
ENER 437	COPS 439
ENV 824	UD 199
CLIMA 329	AUDIO 79
AGRI 414	PROCIV 115
TRANS 376	IPCR 63
SAN 551	MAP 55
PHARM 121	FISC 236
BIOTECH 11	CODEC 1242
POLMIL 257	CSC 446

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Priprema za sastanak Vijeća za konkurentnost (unutarnje tržište, industrija, istraživanje i svemir) 29. rujna 2025. Fond za konkurentnost – <i>prezentacija Komisije</i> – <i>rasprava o politikama</i>

Za delegacije se u prilogu nalazi informativna napomena predsjedništva o Fondu za konkurentnost s ciljem rasprave o politikama u okviru sastanka Vijeća za konkurentnost 29. rujna 2025.

DOKUMENT ZA RASPRAVU

Sastanak Vijeća za konkurentnost

Bruxelles, 29. rujna 2025.

FUNKCIONIRANJE FONDA ZA KONKURENTNOST U KORIST PODUZEĆA

U nedavnim izvješćima Draghija i Lette te Kompas konkurentnosti Europske komisije istaknut je znatan investicijski jaz koji se mora premostiti ako Europa želi ostvariti svoje ambicije u pogledu konkurentnosti, zelene tranzicije, sigurnosti i otpornosti. Taj nedostatak ugrožava ne samo sposobnost EU-a da održi svoju industrijsku snagu već i da bude predvodnik u usporednoj tranziciji i globalnoj tehnološkoj utrci. Izvješća Draghija i Lette pokazuju da buduće blagostanje i geopolitički utjecaj Europe ovise o premošćivanju tog jaza putem ciljanih i rizičnih ulaganja.

Za postizanje ciljeva europske zelene i industrijske politike potrebno je da i javni i privatni akteri budu puno skloniji riziku. Izazov leži u činjenici da dekarbonizacija, digitalizacija i razvoj novih tehnologija uključuju znatne nesigurnosti i duga razdoblja povrata ulaganja, što ih čini neprivlačnima u okviru konvencionalnih modela financiranja nesklonih riziku. Kako je istaknuto u Draghijevu izvješću, postojeći mehanizmi ne mobiliziraju dovoljne razine kapitala, posebno za velike ili revolucionarne projekte potrebne za jačanje vodećeg položaja i suverenosti Europe u industriji. Privatni ulagači trenutačno nisu voljni angažirati se u potrebnom opsegu ili preuzeti potrebnu razinu rizika bez javne potpore.

Kao odgovor na Draghijevo izvješće i izravno nadahnuta njime, Europska komisija predložila je osnivanje Europskog fonda za konkurentnost (ECF). ECF bi trebao poslužiti kao katalizator za premošćivanje investicijskog jaza, oslanjanjem na cijeli niz financijskih alata EU-a za mobilizaciju ulaganja koja služe europskim strateškim i industrijskim prioritetima. Konsolidacijom širokog raspona postojećih fondova i programa financiranja u okviru jednog koherentnog regulatornog i upravljačkog okvira, cilj je ECF-a pružiti učinkovitiju i ciljaniju potporu ključnim sektorima i projektima kako bi se osiguralo europsko tehnološko i industrijsko vodstvo.

ECF će upotrebljavati sve dostupne financijske instrumente EU-a: bespovratna sredstva, javnu nabavu, zajmove, jamstva, vlasnička ulaganja, mješovito financiranje itd. Kako bi ECF bio istinski djelotvoran, poduzeća i ulagači, odnosno sami dionici koji se moraju aktivno koristiti ECF-om kako bi se ostvarili njegovi ciljevi, moraju ga smatrati uspješnim. Poduzeća moraju moći lako i brzo pristupiti financiranju, uz jasne smjernice i minimalne administrativne prepreke. Brzi i predvidljivi postupci podnošenja zahtjeva i dodjele te prilagođena potpora bit će ključni, posebno za MSP-ove, *start-up* i *scale-up* poduzeća koji žele postati globalno konkurentni akteri.

U međuvremenu se ulagače mora pozitivno poticati na sudjelovanje. Moraju biti sigurni da su financijski alati i mehanizmi podjele rizika vrlo dobro osmišljeni za sve faze ulaganja, od rane faze inovacija do industrijske primjene. Upotrebom financijskih instrumenata koji su više usmjereni na tržište, kao što su oni u okviru Instrumenta ECF InvestEU, može se potaknuti više privatnog kapitala, pomoći u ublažavanju komercijalnih rizika s pomoću jamstava i zajedničkih ulaganja te tako povećati učinak svakog eura javnog novca i poduprijeti širenje revolucionarnih inovacija i tehnologija. Istodobno, upotrebom bespovratnih sredstava Komisija bi mogla usmjeriti potporu na strateška djelovanja.

Ključno je razumjeti stvarno stanje s kojim se suočavaju poduzeća. Samo aktivnom suradnjom s poduzećima i ulagačima te oblikovanjem onoga što nudi ECF kako bi se prilagodilo njihovim stvarnim potrebama i preprekama s kojima se suočavaju, ECF može istinski osloboditi privatni kapital i optimizirati upotrebu dostupnih javnih resursa. Pojednostavnjenje, transparentnost i fleksibilnost moraju biti središnja načela upravljanja ECF-om i djelovanja u okviru njega.

Kako bi ECF funkcionirao u korist poduzeća, bit će potrebna snažna politička predanost pojednostavnjenju upravljanja njime i njegove uprave. Uspjeh ovisi o pronalaženju prave ravnoteže između državnih instrumenata, kao što su bespovratna sredstva i javna nabava, i tržišno usmjerenijih alata kao što su zajmovi, jamstva i vlasnička ulaganja u okviru Instrumenta ECF InvestEU. Tim bi pristupom ECF mogao postati temelj za ostvarivanje industrijskih ambicija i tehnološkog vodstva EU-a.

Države članice pozivaju se da se uključe u rasprave o dvama ključnim pitanjima:

- Koji će biti najvažniji kriteriji uspjeha Europskog fonda za konkurentnost u očima poduzeća i ulagača, posebno u pogledu pojednostavnjenja i brže obrade zahtjeva?
- Kako financijske instrumente uključene u predloženi Europski fond za konkurentnost možemo učiniti najdjelotvornijima za mobilizaciju privatnog kapitala za projekte kojima se ostvaruju ciljevi europske industrijske politike?